

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

Т.Ф. Бірюкова

« 08 » 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МАТЕМАТИЧІ МЕТОДИ В СОЦІОЛОГІЇ
підготовки бакалаврів

денної та заочної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Соціологія

спеціальності 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Сорокіна Олександра Сергіївна, к.філос.н., доцент кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № 1 від "08" 08 2024 р.

Завідувач кафедри соціології

(підпис)

В.О. Скворець
(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

О.С. Сорокіна
(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

Е-mail: sorokina.soc@gmail.com

Телефон: 063 711 22 15

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення); Telegram за номером 063 711 22 15

Кафедра: соціології, 4 корп. ЗНУ, ауд. 309, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Курс має на меті сформувати у студентів теоретичні знання та практичні навички, необхідні для самостійного використання методів аналізу даних, з якими часто зустрічаються соціологи при проведенні емпіричних соціологічних досліджень.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: ознайомлення з особливостями аналізу даних в соціології; розгляд основних моделей зв'язку між двома категоріальними змінними, між категоріальною і неперервною змінними; розгляд основних моделей зв'язку між декількома категоріальними змінними (логічний аналіз); аналіз номінальних змінних засобами лінійної та логістичної регресії; ознайомлення з принципами та методикою аналізу категоріальних даних в спеціалізованому програмному забезпеченні (SPSS, SAS, MAXQDA, Atlas.ti, MapInfo).

Опанування курсу допомагає оволодіти: теоретичними основами обробки та аналізу категоріальних даних соціологічних досліджень; специфікою аналізу категоріальних даних; визначенням обмежень при застосуванні конкретних методів; вирішенню типових завдань аналізу.

Індивідуальне завдання передбачає роботу з аналізу відкритих соціальних мереж.

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Соціальна статистика», «Організація та методи вибіркового дослідження».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	5-й	5-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	14 год.	4 год.
Семінарські заняття	14 год.	4 год.
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	62 год.	82 год.
Консультації	Кількість: 2 год. особисті – середа, 16.0-17.00, IV корпус, ауд. 309; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: sorokina.soc@gmail.com	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9060	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
ЗК 11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle; виконання індивідуальної роботи.
ЗК 12. Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle.
СК 1. Здатність застосовувати соціологічні поняття, концепції та теорії для інтерпретації соціальних явищ і процесів.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle; виконання індивідуальної роботи.
СК 10. Усвідомлення відмінностей поміж ключовими соціологічними парадигмами	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle; виконання індивідуальної роботи.
РН 01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle; виконання індивідуальної роботи.
РН 02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.	Відповідні на практичних заняттях, виконання завдань та тестування у в системі Moodle; виконання індивідуальної роботи.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Методологія аналізу категоріальних даних

Тема 1. Загальне розуміння сутності категоріальних даних

Дані. Соціологічні дані. Класифікація соціологічних даних. Шкали вимірювання даних. Шкала порядку. Шкала інтервалів. Номінальна шкала. Точкові множини. Загальні властивості множин. Підмножини. Простір. Операції над множинами. Послідовність множин. Монотонні послідовності. Адитивні класи множин. Лінійні точкові множини. Борелевські множини. Точкові множини у просторі. Інтервали. Підпростори. Добуток просторів.

Тема 2. Таблиці 2x2

Зв'язок в таблицях 2x2. Міри зв'язків. Стандартні помилки коефіцієнтів. Частковий зв'язок. Вірогіднісна інтерпретація міри зв'язку. Асимптотичні критерії незалежності в таблицях 2x2. Точний критерій незалежності: моделі та таблиці 2x2. Оптимальний критерій для таблиць 2x2. Стандартні помилки коефіцієнтів та Хі-квадрат. Впорядковані таблиці: рангові міри зв'язку. Аналіз таблиць за допомогою найменших квадратів. Таблиці 2xc: біноміальний критерій однорідності. Пуасонівський критерій однорідності. Таблиці з декількома входами.

Тема 3. Факторний аналіз: статистичні методи і практичні питання

Методи виділення початкових факторів, методи обертання. Проблема визначення кількості факторів, конфірматорний факторний аналіз.

Тема 4. Дискримінантний аналіз

Базові поняття дискримінантного аналізу. Методи вивчення алгоритмів дискримінантного аналізу. Отримання канонічних дискримінантних функцій. Інтерпретація канонічних дискримінантних функцій. Процедури класифікації. Послідовний відбір змінних.

Тема 5. Кластерний аналіз

Міра похідності. Огляд методів кластерного аналізу. Методи перевірки обґрунтованості рішень. Особливості проведення кластерного аналізу засобами спеціалізованого програмного забезпечення.

Тема 6. Точкові множини

Загальні властивості множин. Підмножини. Простір. Операції над множинами. Послідовність множин. Монотонні послідовності. Адитивні класи множин. Лінійні точкові множини. Борелевські множини. Точкові множини у просторі. Інтервали. Підпростори. Добуток просторів. Класифікація та зниження різномірності. Сутність та типологізація задач. Сутність задач класифікації і зниження різномірності та деякі базові ідеї багатомірного статистичного аналізу.

Розділ 2. Інструменти, алгоритми та методики аналізу категоріальних даних

Тема 7. SPSS як інструмент аналізу категоріальних даних

Загальна характеристика програмного комплексу SPSS. Особливості встановлення та налаштування програмного комплексу SPSS. Вимоги до первинної соціологічної інформації, попередня підготовка даних. Введення та редагування даних в програмному комплексі SPSS. Стандартні процедури аналізу даних в програмному комплексі SPSS в контексті дослідження категоріальних даних. Спеціальні процедури та алгоритми аналізу категоріальних даних в програмному комплексі SPSS. Візуалізація та інтерпретація результатів аналізу категоріальних даних в програмному комплексі SPSS.

Тема 8. SAS System як інструмент аналізу категоріальних даних

Загальна характеристика програмного комплексу SAS System. Особливості встановлення та налаштування програмного комплексу SAS System. Вимоги до первинної соціологічної інформації,

попередня підготовка даних. Введення та редагування даних в програмному комплексі SAS System. Стандартні процедури аналізу даних в програмному комплексі SAS System в контексті дослідження категоріальних даних. Спеціалізовані процедури та алгоритми аналізу категоріальних даних в програмному комплексі SAS System. Візуалізація та інтерпретація результатів аналізу категоріальних даних в програмному комплексі SAS System.

Тема 9. NodeXL як інструмент аналізу категоріальних даних

Загальна характеристика програмного комплексу NodeXL. Особливості встановлення та налаштування програмного комплексу NodeXL. Вимоги до первинної соціологічної інформації, попередня підготовка даних. Введення та редагування даних в програмному комплексі NodeXL. Стандартні процедури аналізу даних в програмному комплексі NodeXL в контексті дослідження категоріальних даних. Спеціалізовані процедури та алгоритми аналізу категоріальних даних в програмному комплексі NodeXL. Візуалізація та інтерпретація результатів аналізу категоріальних даних в програмному комплексі NodeXL.

Тема 10. MAXQDA як інструмент аналізу категоріальних даних

Загальна характеристика програмного комплексу MAXQDA. Особливості встановлення та налаштування програмного комплексу MAXQDA. Вимоги до первинної соціологічної інформації, попередня підготовка даних. Введення та редагування даних в програмному комплексі MAXQDA. Стандартні процедури аналізу даних в програмному комплексі MAXQDA в контексті дослідження категоріальних даних. Спеціалізовані процедури та алгоритми аналізу категоріальних даних в програмному комплексі MAXQDA. Візуалізація та інтерпретація результатів аналізу категоріальних даних в програмному комплексі MAXQDA.

Тема 11. Atlas.ti як інструмент аналізу категоріальних даних

Загальна характеристика програмного комплексу Atlas.ti. Особливості встановлення та налаштування програмного комплексу Atlas.ti. Вимоги до первинної соціологічної інформації, попередня підготовка даних. Введення та редагування даних в програмному комплексі Atlas.ti. Стандартні процедури аналізу даних в програмному комплексі Atlas.ti в контексті дослідження категоріальних даних. Спеціалізовані процедури та алгоритми аналізу категоріальних даних в програмному комплексі Atlas.ti. Візуалізація та інтерпретація результатів аналізу категоріальних даних в програмному комплексі Atlas.ti.

Тема 12. MapInfo як інструмент аналізу категоріальних даних

Загальна характеристика програмного комплексу MapInfo. Особливості встановлення та налаштування програмного комплексу MapInfo. Вимоги до первинної соціологічної інформації, попередня підготовка даних. Введення та редагування даних в програмному комплексі MapInfo. Стандартні процедури аналізу даних в програмному комплексі MapInfo в контексті дослідження категоріальних даних. Спеціалізовані процедури та алгоритми аналізу категоріальних даних в програмному комплексі MapInfo. Візуалізація та інтерпретація результатів аналізу категоріальних даних в програмному комплексі MapInfo.

4. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Загальне розуміння сутності категоріальних даних	2	2	<i>один раз на 2 тижні</i>
2	Таблиці 2x2	2	2	<i>один раз на 2 тижні</i>
3	Факторний аналіз: статистичні методи і практичні питання	2		<i>один раз на 2 тижні</i>
4	Дискримінантний аналіз	2		<i>один раз на 2 тижні</i>
5	Кластерний аналіз	2		
6	Точкові множини	2		
7	SPSS як інструмент аналізу категоріальних даних	2		
Разом		14	4	

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Загальне розуміння сутності категоріальних даних Розрахункове завдання.	2	2	<i>один раз на 2 тижні</i>
2	Таблиці 2x2 Розрахункове завдання.	2	2	<i>один раз на 2 тижні</i>
3	Факторний аналіз: статистичні методи і практичні питання Розрахункове завдання.	2		<i>один раз на 2 тижні</i>
4	Дискримінантний аналіз Розрахункове завдання.	2		<i>один раз на 2 тижні</i>
5	Кластерний аналіз Розрахункове завдання.			<i>один раз на 2 тижні</i>
6	Точкові множини Розрахункове завдання.			<i>один раз на 2 тижні</i>
7	SPSS як інструмент аналізу категоріальних даних Розрахункове завдання.			<i>один раз на 2 тижні</i>
Разом		14	4	

3. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Загальне розуміння сутності категоріальних даних	19	22
2	Таблиці 2x2	19	22
3	Факторний аналіз: статистичні методи і практичні питання	18	21
4	Дискримінантний аналіз	18	21
Разом		74	86

4. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Опитування Виконання самостійної роботи	Семінарське заняття 1-3 Виконання завдання до семінару у системі moodle znu Тестування	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	30
2	Опитування Виконання самостійної роботи	Семінарське заняття 4-7 Виконання завдання до семінару у системі moodle znu Тестування	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою	30

			самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	
Усього за змістові модулі	7			60

5. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
залік	Тести	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	0,5 балів за кожен правильну відповідь. На проходження тесту дається 40 хвилин і одна спроба	15
	Теоретичне завдання	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	5 балів. Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь – 5 балів . Неповна відповідь з неточностями або нерозкриттями частини питання – 3-4 бали . Неповна і нелогічна відповідь – 1-2 бали .	5
	Індивідуальне завдання	Виконання розрахункового завдання. Вимоги до роботи розміщені на сторінці курсу у системі moodle.	20-18 – наявні всі вихідні умови завдання, представлені графічний вигляд та хід всіх розрахунків з кінцевим результатом, зазначена та обґрунтована правильна відповідь на нього; 17-14 – завдання розв'язано частково; обрана менша кількість критеріїв, ніж зазначена в умовах, є логічна та/або розрахункові помилки в ході розв'язання завдання; 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика 9-5 – робота неповна, містить доатстньо кількість логічних та розрахункових помилок, правильна відповідь не визначена; 4-1 – робота представлена лише вихідними умовами та декількому базовими розрахунками.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Акімова О. В. Статистика в малюнках та схемах : навч. посібник для вnz / О. В. Акімова, О. С. Дубинська. Київ : [Центр учб. літ.], 2016. 168 с.
2. Вигоднер І. В. Теорія ймовірностей та математична статистика : навч. посібник / І. В. Вигоднер, Т. П. Білоусова, Т. П. Ляхович / М-во освіти і науки України, Херсон. нац. техн. ун-т. Херсон : Олді-Плюс, 2019. 336 с.
3. Підгорний А. З. Соціально-демографічна статистика: підручник / А. З. Підгорний, О. В. Самоєнкова, Ю. О. Ольвінська, К. В. Вітківська / за ред. А. З. Підгорного. Одеса : ФОП Гуляєва В.М., 2017. 450 с.
4. Статистика : навч.-метод. посібник для самост. вивчення дисципліни : для вnz / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т водного господарства та природокористування ; [авт. кол.: Н. Б. Кушнір та ін.]. Київ: Центр учб. літ., 2016. 204 с.
5. Щурик М. В. Статистика : навч. посібник для вузів усіх рівнів акредитації / М. В. Щурик / М-во освіти і науки України. Львів : Магнолія 2006, 2016. 562 с.

ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Барковський В. В. Теорія імовірностей та математична статистика : навч. посібник / В. В. Барковський, Н. В. Барковська, О. К. Лопатін. 5-те вид. Київ : Центр навч. літ., 2016. 424 с.
2. Електронні реєстри: європейський досвід створення та використання: кол. моногр. / за ред. О.М. Гладуна; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи. Київ, 2021. 271 с.
3. Електронні реєстри: напрями використання: кол. моногр. / за ред. О.М. Гладуна та М.В. Пугачової; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи. Київ, 2021. 364 с.
4. Електронні реєстри: стан в Україні: кол. моногр. / за ред. О.М. Гладуна; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи. Київ, 2021. 636 с.
5. Єдина інформаційна база даних / Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/20309.html> (дата звернення: 05.08.2022).
6. Інформація про кількість зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб / Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. URL: <https://www.minre.gov.ua/page/kilkist-zareyestrovanyh-vro-stanom-na-13-kvitnya-2020-r> (дата звернення: 05.08.2022).
7. Лугінін О. Є. Статистика : підручник для вnz / О. Є. Лугінін, С. В. Фомішин, О. М. Дудченко / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т кораблебудування ім. адмірала Макарова. 3-тє вид., перероб. та допов. Київ : ЦУЛ, 2016. 608 с.
8. Людський розвиток в Україні. Пріоритети національної політики мінімізації асиметрії українського ринку праці / кер. авт. кол. О.І. Цимбал; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. Київ: Академ-періодика, 2021. 210 с.
9. Сімкіна О. В. Змістовний аспект поняття «соціальний захист» та основні засади його втілення на європейському просторі. Державне управління: удосконалення та розвиток. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2012_7_4 (дата звернення: 15.08.2022).
10. Соціальні моделі сталості інфраструктурних галузей в умовах сучасної кризової ситуації (на прикладі освіти та охорони здоров'я України після 2019 року): кол. моногр. / В.М. Новіков, З. Сіроч, Ю.О. Карягін, В.В. Черніченко / за наук. ред. д.е.н., проф. В. Новікова: Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи; Ін-т укр.-польск. співпраці; Вищ. школ. тур. та ін-х мов у Варшаві. Київ-Варшава, 2022. 94 с.
11. Шевчук П.С. Закономірності формування статево-вікової структури населення України URL: <https://dse.org.ua/arhcrive/12/4.pdf> (дата звернення: 05.08.2022).

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Соціальна та демографічна статистика URL: <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=395#section-0> (дата звернення: 15.08.2022).
2. Махортов Ю.О., Телічко Н.А. Управління системою соціального захисту в Україні в умовах впливу сучасних міжнародних економічних відносин «Інтелект XXI»: наук. журн. / Нац. ун-т харч. технол., ін-т проблем конкуренції. Київ. №3. 2017. С. 23-29.
3. Про внесення змін до порядку надання щомісячної адресної допомоги: Постанова від 3 листопада 2021 р. № 1134 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1134-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 15.08.2022).
4. Спеціальна моніторингова місія в Україні: тематичний звіт. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/c/6/246201.pdf> (дата звернення: 05.08.2022).
5. Прогнозна оцінка рівня бідності в Україні у 2022 році за трьома сценаріями розвитку соціально-економічних процесів внаслідок російсько-української війни URL: <https://idss.org.ua/arhiv/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BD%D0%BE%D0%B7%20%D0%B1%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%202022%20.pdf>

10. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За бажанням студентів результати проходження курсів підвищення кваліфікації, стажувань, онлайн-курсів, тощо можуть бути зараховані у якості результату засвоєння відповідного змістового модулю дисципліни.

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8ggt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

y_banakh@znu.edu.ua Гар

яча лінія:

[\(061\) 227-12-76](tel:+380612271276)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>